

УДК 911.2(477):338.486.7:613.7:711.4

Мітюкова Ю.М.<sup>1</sup>, Антонюк К.Г.<sup>2</sup>

<sup>1</sup> студ. гр. Т-31д, ВТЕІ ДТЕУ, м. Вінниця

<sup>2</sup> д-р філософії з економіки, доцент, ВТЕІ ДТЕУ, м. Вінниця

## **ОСНОВНІ КУРОРТНІ РЕГІОНИ УКРАЇНИ ТА ЇХ СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ**

Україна славиться своїм багатим природним потенціалом, зокрема численними курортними зонами, які пропонують можливості для відпочинку, лікування та оздоровлення. Різноманітні ландшафти, сприятливий клімат, а також наявність мінеральних вод і цілющих грязей сприяють розвитку курортного туризму. Курорти України можна умовно класифікувати на кілька основних типів: бальнеологічні, кліматичні, грязьові та приморські. Кожен

регіон має свою унікальну спеціалізацію, що приваблює туристів не лише з України, а й з інших країн. Від Карпат до Чорного моря, країна пропонує різноманітні можливості для туристів. Далі розглянемо основні курортні регіони країни:

*Карпатський регіон.* Карпати – один із найвідоміших курортних регіонів України. Основна спеціалізація цього регіону – бальнеологічні курорти, зокрема лікування мінеральними водами. Тут розташовані такі знамениті курорти як Трускавець, Моршин, Шаян, Буковель, Поляна, Солотвино, Татарів, Мукачеве. Курорти Трускавець та Східниця спеціалізуються на нормалізації обміну речовин, роботі нирок та печінки, а також на захворюваннях сечовивідних шляхів. Моршин відомий завдяки своїм мінеральним ропам, які лікують розлади та хвороби шлунку, жовчокам'яну хворобу та виразку шлунку. На курорт Шаян варто їхати якщо маєте проблеми у вигляді хронічного гастриту та функціональних розладів кишечника [2]. Крім того, Карпати пропонують чудові можливості для гірськолижного відпочинку взимку (Драгобрат, Славське, Плай) та екотуризму влітку (Синевир, Дземброня, Криворівня та Шешори).

*Центральна Україна.* Центральна Україна, хоч і менш відома як курортний регіон, має значний потенціал для розвитку. Тут знаходиться такий відомий на всю країну курорт, як Хмільник. Основні лікувальні фактори курорту - це унікальні радонові води та спеціальна грязь, яка використовується для обгортань і ванн. Їх застосування сприяє покращенню ліпідного обміну, зниженню рівня глюкози в крові, нормалізації кількості білих і червоних кров'яних клітин, підтримці функції нирок, стимуляції синтезу важливих гормонів, підвищенню імунітету до вірусних та інфекційних захворювань, а також зменшенню невротичних проявів тощо [1]. Цей регіон привертає людей які шукають спокійний відпочинок на самоті з природою, оздоровлення та індивідуальний підхід.

*Причорноморський регіон.* Причорномор'я – регіон з унікальними кліматичними умовами, що робить його ідеальним місцем для кліматотерапії та

оздоровлення. Він охоплює південні області країни, такі як Одеська, Миколаївська, Херсонська та частково Запорізька області, які мають вихід до Чорного моря. Найпопулярніші курорти: Бердянськ, Приморськ, Кирилівка, Затока, Коблево. *Бердянськ* – широко відомий в Україні та за її межами кліматичний і грязьовий курорт державного значення. Повітря на курорті Бердянськ, зокрема на узбережжі моря, має високу концентрацію негативно заряджених іонів і насичене йодними парами. В поєднанні з морськими купаннями та великою кількістю сонячних випромінювань це позитивно впливає на організм в цілому. Не дивно, що в Бердянську успішно лікуються захворювання органів дихання, обміну речовин, нервової, серцево-судинної систем. Одним із головних лікувальних факторів курорту Бердянськ є ропа, на основі якої роблять ванни, а також мулові сульфідні грязі, що видобуваються з дна місцевих соляних озер та лиманів. *Приморськ* – це відпочинок та лікування в одному з екологічно чистих куточків Азовського узбережжя. Азовське море має свій унікальний хімічний склад. Цілющі мінеральні грязі лиманів, повітря, насичене ароматами степових трав, комфортна температура води та піщано-черепашкові пляжі, що поступово зливаються з морем, – ось ідеальна формула для оздоровчого відпочинку [3]. Загалом всі курорти Чорноморського регіону спеціалізуються на кліматотерапії, таласотерапії (лікуванні морською водою, повітрям, муловими грязями) і сонячних ваннах.

*Східна Україна.* Східна Україна традиційно асоціюється з промисловими регіонами та великими містами, такими як Донецьк, Луганськ. Однак цей регіон також має певний туристичний і курортний потенціал, хоча й менш розвинений у порівнянні з іншими частинами країни. Проте на території східної частини України є низка місць, які мають туристичний і рекреаційний потенціал, зокрема бальнеологічні курорти. Святогірськ, Слов'янськ – два найпопулярніших курорти в цьому регіоні. Грязі курорту *Слов'янськ* мають склад, збагачений солями фосфорної, азотної, соляної та кремнієвої кислот, а також сірководнем і магнієм. Вони є сульфатно-хлоридними та натрієво-калієвими і належать до мулового сульфідного типу лікувальних грязей. Ці

грязі показані при захворюваннях нервової системи, органів дихання, шлунково-кишкового тракту, а також при шкірних і гінекологічних захворюваннях. Окрім грязей, лікувальними властивостями також володіє слов'янська ропа, що видобувається з двох соляних свердловин. Цю ропу використовують для приготування ванн, душів, а в розбавленому вигляді – навіть для внутрішнього застосування. *Святогірськ* – маленьке курортне місто на річці Сіверський Донець, розташоване за 20 км від Слов'янська. Природа забезпечила тут ідеальні умови для оздоровлення: мальовничі гори, річка та соснові ліси. Ці природні ресурси створюють унікальний клімат, насичений фітонцидами, що робить повітря корисним для дихання. Це пояснює успішне лікування захворювань органів дихання, кровообігу, нервової системи та інших. Навіть просте перебування в Святогірську зміцнює організм і покращує обмінні процеси [3].

Розвиток курортів в Україні є ключовим етапом для економічного, соціального та екологічного прогресу країни. Це може призвести до створення нових робочих місць, залучення інвестицій та покращення якості життя населення. Унікальні природні ресурси, культурна спадщина та підтримка з боку держави формують відмінні умови для реалізації цього потенціалу. Важливо, щоб країна усвідомлювала значення туризму та активно працювала над його розвитком для досягнення успіху в цій сфері.

Таким чином можна зробити висновок, що курортні регіони України мають різноманітні спеціалізації, які дозволяють задовольнити потреби різних категорій туристів. Від лікувальних курортів до пляжного та гірськолижного відпочинку, Україна пропонує багатий вибір для відпочинку та оздоровлення. Розвиток курортної інфраструктури та вдосконалення сервісу можуть суттєво покращити туристичну привабливість країни на міжнародному рівні.

### **Список використаних джерел**

1. Відпочинок в Хмільнику. URL : <https://sanatorii.in.ua/khmilnyk/> (дата звернення 14.10.2024)

2. Курорти Карпат. URL : <https://vkarpath.in.ua/kurorty/> (дата звернення 13.10.2024)

3. Курорти України. URL : <https://ua.dorogovkaz.com/kurorty.php> (дата звернення 14.10.2024)